

det 19de Aarhundrede. Det mislykkedes, det blev ikke vedtaget. Nu er det netop saaledes, at en af de Opgaver, denne Forening har sat sig, er at holde en Række Foredrag hele Vinteren igennem, som skulle give et Overblik over dansk Kultur og Aandsliv i det 19de Aarhundrede, og hvis det ærede Medlem vil se Listen over Foredragsholderne igennem, vil han se, at der, maaske med Undtagelse af Sekretæren for kristelig Forening for unge Mænd, kun findes en enkelt, som kan siges at tilhøre Indre Mission. Der er saaledes Pastor, Dr. phil. Rørdam, som vil tale om dansk Kirkeliv fra 1800—60, Dr. phil., Skolebestyrer Møller, der vil tale om den danske Handelsstand i det 19de Aarhundrede, Pastor Hoffmeyer, der vil holde Foredrag om dansk Kirkeliv fra 1860—1900, Museumsinspektør Oppermann, der vil tale om dansk Kunst i det 19de Aarhundrede, Professor, Dr. theol. Scharling, der vil tale om dansk Litteratur, Højskolelærer, Cand. theol. Bredsdorff, der ogsaa vil tale om dansk Litteratur, Professor Nyrop, der vil tale om den danske Haandværkerstand i det 19de Aarhundrede, Provst Koch fra Glostrup, der vil tale om Danmarks ydre Historie fra 1800—50, Højskoleforstander, Dr. phil. Nørregaard, der behandler det samme Emne for Aarene 1850—1900, og Professor Christiansen, der vil holde Foredrag om Naturvidenskaben i det 19de Aarhundrede. Jeg kender ikke ret mange af dem personligt, men jeg tror ikke, ret mange af dem høre til den Indre Mission, saa jeg kunde forstaa, om de Herrere, da det mislykkedes for dem at faa denne Bevilling paa Finansloven til Udgivelsen af et Skrift om dansk Kultur og Aandsliv, havde sagt: Lad os saa støtte dette Arbejde, som ogsaa de danske Soldater kunne faa Lejlighed til at blive bekendte med. Nej, der er Beviser nok paa, at naar det gælder om at rette Angreb paa Kirken og Kristendommen her i Landet, søge de Herrere næsten altid at adressere dem til den Indre Mission, fordi der tro de, de bedst kunne taales.

Men de Herrere blive opdagede. Man lægger mere og mere Mærke til, at man næsten ikke kan tage et eneste Nummer af deres Blade i Haanden, baade det her i Kjøbenhavn og dem i Provinserne, uden at det indeholder Angreb paa Kirken, Præsterne og Kristendommen; men man ser aldrig en Frømhævelse af, at det eller det er gjort til Gavn for vort Folk fra Kristendommens Tilhængeres Side. Hvis de Herrere havde lidt til overs for Kristendom-

men, skulde det være mærkeligt, om de ikke kunde finde et eller andet Lyspunkt ved den. Men det er slet ikke saa mærkeligt, naar vi vide, at Lederne selv sige, at en socialistisk Redaktør frygter hverken Gud eller Mennesker (Afbrødelse) . . . og vel sagtens heller ikke Djævelen. Han frygter intet paa denne Jord, han har kun det Formaal hensynsløst at kæmpe for de socialistiske Ideer uden Hensyn til Gud eller Mennesker — hvordan skulde man saa kunne forlange, at han i sit Blad skulde tage Hensyn til Kristendommen! Og vi have jo hørt, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 11te Valgkreds (S. Olsen), ogsaa har udtalt, at de ville fremme deres Bestræbelser og Formaal selv ved Hjælp af selve General Satan. Ja, jeg har nok hørt, at „Social-Demokraten“ har villet rette det derhen, at det ærede Medlem skulde have sagt, at det var paa Trods af selve General Satan, men det er en Fejltagelse. Det ærede Medlem maa ikke kunne huske, hvad han har sagt, eller ikke kunne huske, hvorledes det var refereret i sin Tid. Jeg har Referatet her i min Skuffe, og jeg skal gerne oplyse det, hvis det ærede Medlem vil benægte det. Naar man ved, at de Herrere Ledere staa saaledes, saa kan man ikke fortænke dem i, at hele Arbejdet i deres Presse gaar ud paa en energisk, systematisk Kamp mod Kristendom og Kirke. De, som særlig holde sig til den Indre Mission, kunne for saa vidt tage sig det let. Det er opdaget af mange, der staa udenfor, at det er slet ikke dem, det gælder, men det gælder hele det kristelige Aandsliv, der staa som en Modsætning, en Modvægt og en Hindring for, at de forrykte socialistiske Ideer kunne vinde Udbredelse her i Landet. De Herrere tale saa ofte om Frihed. Vi have set, hvordan de have skildret det forførdelige, der nu er sket, at der er blevet afskediget en Præst i den danske Folkekirke. Der er ingen Frihed, siger de, der skal anderledes Frihed til, for at alle de forskellige Anskuelser kunne komme til Orde. Det lyder mærkeligt i de Herreres Mund at tale om Frihed paa den Maade. Jeg gad vide, hvordan de vilde føle sig stillede, hvis en af deres Redaktører eller Ordførere eller Ledere paa samme Maade erklærede, at han vilde nok støtte det socialistiske Arbejde paa den bedste Maade, men han var Modstander af Socialismen og den socialistiske Ide, om de saa vilde vedblive at beholde en saadan Mand til at arbejde for dem paa den Maade, han fandt for godt; han vilde selvfølgelig ikke blive taalt